

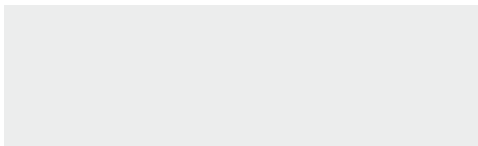
Proves d'accés a la universitat

Història de la filosofia

Sèrie 1

Qualificació				TR	
Exercici 1	Pregunta I				
	Pregunta II	<i>a</i>			
		<i>b</i>			
Pregunta III					
Exercici 2					
Exercici 3					
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

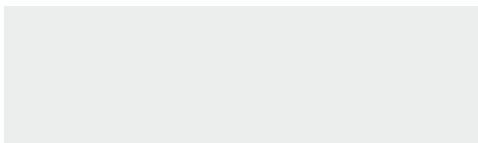
Etiqueta de l'alumne/a

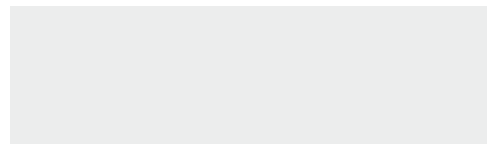
Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de tres exercicis, que trobareu a les pàgines 2-5 (exercici 1), pàgina 8 (exercici 2) i pàgina 10 (exercici 3).

En cada exercici heu d'escollir UNA de les dues opcions (A o B).

Tingueu en compte que l'exercici 1 consta, al seu torn, de tres preguntes.

Exercici 1

[6 punts en total]

Trieu una de les dues opcions següents, A o B, i responeu a les tres preguntes de l'opció que heu triat (que es formulen després del text).

OPCIÓ A

Observo que hi ha una gran diferència entre l'esperit i el cos, perquè el cos, per la seva naturalesa, és sempre divisible, i l'esperit és del tot indivisible. En efecte, quan considero el meu esperit, és a dir, a mi mateix en tant que soc només una cosa que pensa, no hi puc distingir cap part, sinó que em concebo com una cosa única i íntegra. I encara que tot l'esperit sembla estar unit a tot el cos, si perdés un peu, un braç o qualsevol altra part del cos, sé que no per això se suprimiria cap part del meu esperit. I de les facultats de voler, de sentir, d'entendre, etc., no se'n pot dir pròpiament parts, perquè és un únic esperit el que vol, sent, entén, etc. En canvi, amb les coses corporals o extenses passa tot el contrari, ja que no n'hi ha cap que no es pugui dividir fàcilment en parts en el pensament, i per tant, no n'hi ha cap que no conegui com a divisible. I amb això n'hi hauria prou per a ensenyar-me que l'esperit o l'ànima de l'home és totalment diferent del cos, si no ho sabés ja d'abans.

René DESCARTES. *Meditacions metafísiques*, VI

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents: [1 punt]

a) «esperit»:

b) «una cosa única i íntegra»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit de l'afirmació del text següent i les raons de René Descartes per a fer-la: «I amb això n'hi hauria prou per a ensenyar-me que l'esperit o l'ànima de l'home és totalment diferent del cos, si no ho sabés ja d'abans.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Descartes que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Comenceu a respondre a aquesta pregunta aquí sota, i continueu escrivint, si voleu, a les pàgines 6 i 7.]

OPCIÓ B

—[...] Governar correspon a la part racional, perquè és sàvia i té previsió sobre tota l'ànima, i a la part fogosa li correspondrà ser súbdita i aliada de la part racional.

[...]

I aquestes dues parts s'imposaran a la part concupiscible, la qual ocupa l'espai més gran de l'ànima i és naturalment insaciable de béns.

[...]

Anomenem, doncs, coratjós un individu en virtut d'aquesta part fogosa de la seva natura quan, malgrat plaers o dolors, es manté ferm en allò que indica la raó sobre què és el que ha de témer i el que no.

—Totalment correcte —va dir ell.

—I l'anomenarem savi en virtut d'aquella petita part que governa i que dona aquestes indicacions, i que posseeix el coneixement de què convé a cadascuna de les tres parts, i a totes elles en conjunt.

—Sens dubte.

—I què més? No direm de tal home que és temperat per la unanimitat i harmonia d'aquestes tres parts, quan no hi ha cap conflicte entre l'element que mana i els dos que obeeixen, i tots estan d'acord que la raó ha de ser qui governi?

—Sí, la temprança —digué ell— és això i no pas cap altra cosa, tant a la ciutat com en l'individu.

—Finalment, un home serà just per allò que hem dit tantes vegades.

—És totalment indiscutible.

—Doncs què? —vaig dir—. Hi ha algun punt borrós en la nostra visió de la justícia que pugui fer que sembli que és una cosa diferent d'allò que vam trobar que era a la ciutat?

—No ho crec —va dir.

PLATÓ. *La República*, llibre IV

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text el mot i l'expressió següents: [1 punt]

a) «ànima»:

b) «part concupiscible»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit del següent fragment del text: «—Hi ha algun punt borrós en la nostra visió de la justícia que pugui fer que sembli que és una cosa diferent d'allò que vam trobar que era a la ciutat? —No ho crec —va dir.», i expliqueu quina justificació creu Plató que hi ha per a la idea que s'expressa en aquest fragment. (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Podeu continuar responent aquí, si voleu, a la pregunta III de l'exercici 1.]

Exercici 2

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Compareu la concepció de Descartes sobre la possibilitat d'obtenir coneixement fiable sobre com és el món, amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

OPCIÓ B. Compareu la concepció de Plató sobre la distinció entre cos i ànima amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

Exercici 3

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

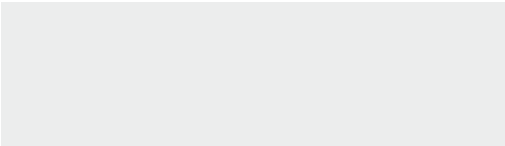
OPCIÓ A. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació del final del text següent: «No és contradictori pensar que podria ser que existís un Déu totpoderós; Déu podria, si volgués, haver creat l'univers fa només trenta minuts; podria haver creat l'univers incloent-hi la Terra i a tots nosaltres, i ens podria haver creat dotant-nos a cadascú d'una sèrie de “memòries” sobre el que ens sembla haver viscut en el passat, però que realment no són autèntiques memòries: el món, i nosaltres amb ell, fa només trenta minuts que existeix; per tant, jo no puc assegurar realment que hagi estudiat per a fer aquest examen —per més que ara sàpiga com respondre a les preguntes.» Responneu d'una manera raonada. [2 punts]

OPCIÓ B. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «L'acció política dels dirigents i dels ciutadans ha d'estar sempre guiada per l'exercici de la raó d'una manera desapassionada; els sentiments d'indignació o de ràbia no tenen mai cap paper positiu en l'acció política.» Responneu d'una manera raonada. [2 punts]

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans

Proves d'accés a la universitat

Història de la filosofia

Sèrie 5

Qualificació				TR	
Exercici 1	Pregunta I				
	Pregunta II	<i>a</i>			
		<i>b</i>			
Pregunta III					
Exercici 2					
Exercici 3					
Suma de notes parcials					
Qualificació final					

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal

Número del tribunal

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de tres exercicis, que trobareu a les pàgines 2-5 (exercici 1), pàgina 8 (exercici 2) i pàgina 10 (exercici 3).

En cada exercici heu d'escollir UNA de les dues opcions (A o B).

Tingueu en compte que l'exercici 1 consta, al seu torn, de tres preguntes.

Exercici 1

[6 punts en total]

Trieu una de les dues opcions següents, A o B, i responeu a les tres preguntes de l'opció que heu triat (que es formulen després del text).

OPCIÓ A

46. [...] Era desassenyat, i alhora deshonest, aplegar més del que un podia fer servir. Però si en donava una part a algú altre per tal que no es deteriorés a les seves mans, això també era fer-ne ús. I si bescanviava prunes, que se li haurien podrit al cap d'una setmana, per nous, que es conservarien per menjar-ne tot un any, no feia cap mal a ningú; sempre que res no se li fes malbé inútilment a les mans, no malversava la provisió comuna ni destruïa cap porció del patrimoni dels altres. Així mateix, si donava ous a canvi d'un tros de metall que l'atreïa pel color, o canviava les seves ovelles per petxines, o la llana per una pedra resplendent o per un diamant i ho conservava tota la vida, no violava en absolut els drets dels altres i podia acumular tantes coses durables d'aquesta mena com li vingués de gust; perquè la transgressió dels límits de la seva justa propietat no estava pas determinada per les quantitats que posseïa, sinó pel deteriorament innecessari de qualsevol d'aquestes possessions.

47. I així aparegué l'ús del diner, quelcom durable que els homes podien conservar sense que es deteriorés, i mitjançant el qual, per mutu consentiment, intercanviarien aquelles coses útils —si bé peribles— per a la subsistència.

John LOCKE. *Segon tractat sobre el govern civil*, capítol v

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]

a) «deshonest»:

b) «patrimoni»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit i la justificació, segons John Locke, de la següent afirmació del text: «la transgressió dels límits de la seva justa propietat no estava pas determinada per les quantitats que posseïa, sinó pel deteriorament innecessari de qualsevol d'aquestes possessions.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Locke que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Comenceu a respondre a aquesta pregunta aquí sota, i continueu escrivint, si voleu, a les pàgines 6 i 7.]

OPCIÓ B

—[...] Si algú no és capaç de discernir amb la raó la idea del bé, distingint-la de totes les altres, ni de triomfar, com en una batalla, sobre totes les dificultats, esforçant-se per fonamentar les demostracions no en l'aparença sinó en l'essència de les coses per poder refutar al final totes les objeccions, no diràs d'ell que no coneix el bé en si ni cap altra cosa bona, sinó que, fins i tot en el cas que assoleixi alguna imatge del bé, ho farà per mitjà de l'opinió, però no del saber? [...]

—Sí, per Zeus! —va exclamar—. Diré tot això i amb totes les meves forces.

—Aleshores, si algun dia has d'educar realment aquells fills que ara imagines criar i educar, no els permetràs, crec jo, que siguin governants de la comunitat i dirigeixin els assumptes més importants mentre estiguin privats de raó [...].

—No, en efecte —digué.

—Els prescriuràs, doncs, que es dediquin particularment a aquella disciplina que els faci capaços de preguntar i respondre amb la més gran competència possible?

—Els ho prescriuré —va dir—, completament d'acord amb tu.

—I no creus —vaig dir— que tenim la dialèctica en el lloc més alt dels nostres ensenyaments i que no hi ha res que es pugui posar, amb justícia, per damunt d'ella, i que ella és com el cim de tot ensenyament?

—Sí que m'ho sembla —digué.

PLATÓ. *La República*, llibre VII

Pregunta I. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]

Pregunta II. Expliqueu breument (entre cinc i vint paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]

a) «idea»:

b) «opinió»:

Pregunta III. Expliqueu el sentit i la justificació, segons Plató, del que s'expressa amb la següent frase del text: «Si algú no és capaç de discernir amb la raó la idea del bé [...], no diràs d'ell que no coneix el bé en si ni cap altra cosa bona [...]?» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Plató que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]

[Podeu continuar responent aquí, si voleu, a la pregunta III de l'exercici 1.]

Exercici 2

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Compareu la concepció de Locke sobre què és el que fa que un determinat govern o forma d'organització política estigui legitimada amb la concepció sobre aquesta mateixa qüestió d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

OPCIÓ B. Compareu la concepció de Plató sobre el bé amb la concepció sobre el bé (o sobre allò que és bo per ell mateix) d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]

Exercici 3

Trieu UNA de les dues opcions següents, A o B.

OPCIÓ A. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «No hi ha res d'il·legítim en el fet que una persona tingui molts béns i una altra molt pocs, si qui té molts béns els ha adquirit d'una manera honesta.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

OPCIÓ B. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «És apropiat que l'Estat restringeixi allò que la gent pot fer i que, per exemple, no els permeti sortir de casa, o els obligui a vacunar-se, si això contribueix al bon funcionament general de la societat.» Responeu d'una manera raonada. [2 punts]

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans